

De metamorfose van ‘B.V.C.-Brugge’ in ‘B.V.C.-Kust’ of een historiek van 25 jaar ‘ploegen’ in de West-Vlaamse polders

Frank Nolf
*Pr. Stefanieplein 43 B8
B-8400 Oostende*

Bloed kruipt waar het niet gaan kan

We schrijven januari 1977. De economische crisisjaren beginnen hun stempel te drukken op het verenigingsleven en er ontstaat een sfeer van apathie die ook de geestdrift van pioniers en andere stuwende krachten negatief beïnvloedt. Het tijdschrift ‘Gloria Maris’ van de Belgische Vereniging voor Conchylologie wordt saaier en grijzer (ook letterlijk wat de omslag betreft) en we slepen ons van de ene naar de andere maandelijkse bijeenkomst via een beperkt aantal sprekers. Op de statutaire vergadering stelt het B.V.C.-bestuur voor om een dochterafdeling op te richten in West-Vlaanderen in de hoop op die manier het actieterrein uit te breiden en de vereniging nieuwe impulsen te bezorgen. Vier jaar eerder was zo’n poging mislukt maar een geestdriftige Fernand Boone beslist samen met Frank Nolf om de draad weer op te nemen door maandelijks te vergaderen in het centraal gelegen Brugge.

Het blijkt echter dat het rekruteren van nieuwe of ex-leden in de Westhoek geen sinecure is, maar dankzij de bereidwillige steun van het bestuur kunnen we beschikken over een twintigtal adressen van verzamelaars uit West- en Oost-Vlaanderen, waarmee telefonisch of per brief in contact wordt getreden. Het was te verwachten dat veel ‘pseudo-leden’ niet zouden reageren op de uitnodigingen, zodat slechts vijf geïnteresseerde mensen uit Wervik, St. Baafs-Vijve, Brugge en Oostende elkaar thuis zouden ontmoeten in september en oktober 1977.

De eerste officiële vergadering in Assebroek (Brugge) loopt met een sisser af, maar op vrijdagavond 7 oktober 1977 is het dan zover en wordt er toch gestart met een tiental aanwezigen. In de projectiezaal van het Daverloopark in Assebroek geeft F. Nolf een lezing over zijn reis naar de Canarische Eilanden. In november zijn dezelfde mensen aanwezig en wordt er beslist om door te gaan met het initiatief. Er wordt geen bestuur samengesteld, maar Fernand Boone zorgt voor de public relations en Frank Nolf stelt zich verantwoordelijk voor het verloop van de vergaderingen. Hij is verslaggever van 1978 tot maart 1982 en daarna wordt zijn taak met veel overtuiging overgenomen door Gilbert Herman tot in augustus 1985.

Er wordt vergaderd in het Daverloopark van Assebroek tot in oktober 1978 en daarna verplaatsen we onze activiteiten naar het ‘Ontmoetingscentrum voor Bejaarden’, Leliestraat, Assebroek (Brugge). We genieten er van een aangenaam kader, prima parkeergelegenheid en een snelle verbinding met alle uithoeken van West-Vlaanderen. Weliswaar is de huurprijs van de zaal relatief hoog en kunnen droge kelen er helemaal niet getroost worden.

Vanaf 1986 wordt er vergaderd in de lokalen van de Brugse Trim- en Roeiclub. Spijtig genoeg kunnen we hier zelden beschikken over een geschikte accommodatie om bijvoorbeeld spreekbeurten of projecties te organiseren.

*Daverloopark
te Assebroek,
Brugge*

*‘Ontmoetingscentrum voor Bejaarden’
Leliestraat, Assebroek, Brugge*

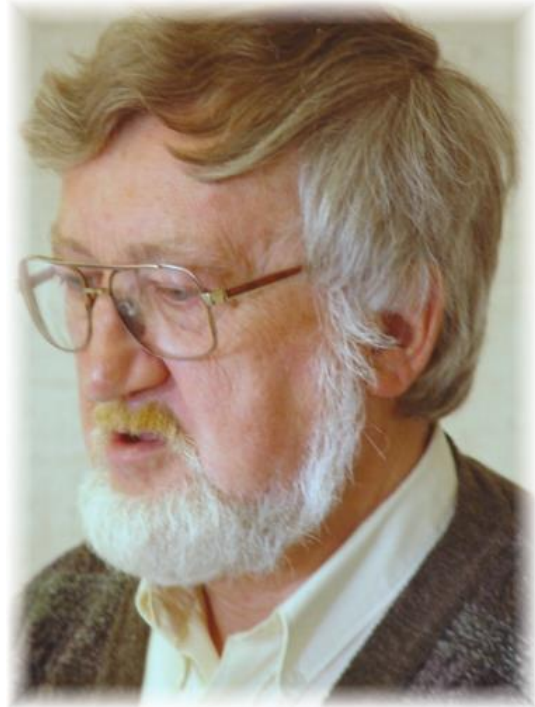

*Brugse Trim- en Roeiclub,
Boudewijnkanaal, Dudzele*

Ons levenswerk dreigt te verdwijnen in het water van het Boudewijnkanaal tot Robert Coelus op de proppen komt en ons uitnodigt om voortaan samen te komen in De Haan. We vinden er het fantastisch zaaltje “t Schelpestik” dat voorzien is van een ruime gratis parking. Voortaan kunnen we ook over een bar beschikken, die we daarenboven zelf mogen uitbaten, en zijn er voldoende tafels en stoelen aanwezig om met een dertigtal mensen te vergaderen. De gemeente is bereid onkosten te doen en zorgt voor overgordijnen zodat het zaaltje ook geschikt is voor dia- en videoprojecties..

De dochterafdeling wordt in 1994 volledig gereorganiseerd. De naam wordt veranderd in ‘B.V.C.-Kust’ en er wordt een bestuur geïnstalleerd met Robert Coelus als voorzitter, Fernand Boone als penningmeester en Frank Nolf als secretaris.

Via een huishoudelijk reglement (29-01-1997) ontstaan er duidelijke afspraken.

Robert Coelus: huidige voorzitter B.V.C.-Kust

Dankzij de contributie (tot op heden onveranderd op € 5,00 gebleven), de inkomsten van de bar en de jaarlijkse dotatie van de moedervereniging verlenen we alle faciliteiten aan de voordrachtgevers om hun spreekbeurt tot volle recht te laten komen: magnetisch bord, flip-over bord met statief, diap projector en dito tafel, laserpen, overheadprojector, videorecorder met geluidsboxen en videoprojector met speciaal groot scherm.

Welk doel werd oorspronkelijk nagestreefd?

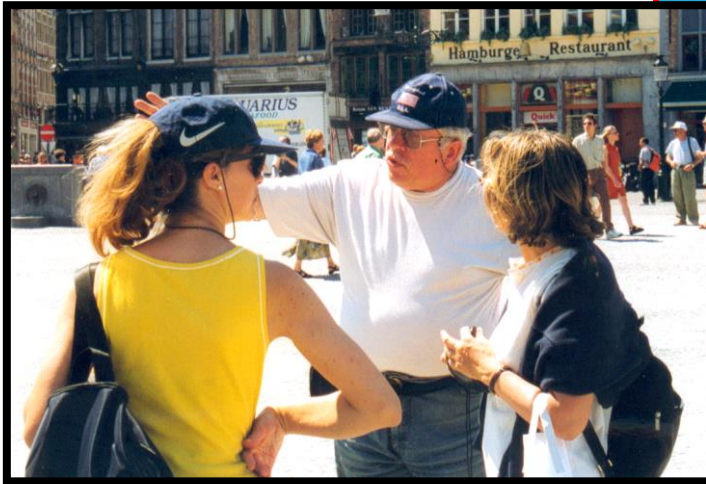
- initiatie van alle leden in de verzameltechniek: veldwerk, reinigen en prepareren, determineren, opbergen en classificeren van schelpen;
- organiseren van excursies: zowel dagtrips als reizen naar het buitenland;
- boekbesprekingen: de aanwezige leden moeten de gelegenheid krijgen om zowel antiquariaatswerken als recente boeken te raadplegen en eventueel aan te kopen;
- uitwisseling van tijdschriften of praktische verzameltips, ...;
- ruilbeurs voor schelpen en boeken;
- studie van bepaalde schelpenfamilies, geslachten of soorten ofwel schelpen uit een bepaalde provincie;
- opstellen van artikels;
- korte spreekbeurten, liefst ondersteund door dia's of film;
- voorrang geven aan improvisatie: sprekers of thema's liggen niet altijd vast zodat de leden sowieso alle vergaderingen moeten bijwonen om in de running te blijven;
- 'klein starten en klein blijven': met weinig leden ernstig werk verrichten op lange termijn;
- een dochterafdeling moet een soort 'couveuse' zijn van de moederafdeling zodat de leden voorbereid worden om de stap te wagen naar de vergaderingen in Antwerpen.

Wat werd er gerealiseerd in een kwarteeuw activiteiten?

Om een vereniging levensvatbaar te maken moet je rekening houden met een aantal essentiële factoren.

Er is allereerst het rekruteringsveld. Een kustprovincie is aantrekkelijk voor toeristische activiteiten maar niet om er bloeiende verenigingen op te richten!

Een ander element is de financiering. Vermits er geen contributie werd gevraagd in 'B.V.C.-Brugge' moest de huur van de zaal worden betaald met de opbrengst van een maandelijkse tombola.

Fernand Boone op zoek naar nieuwe leden

Gedurende een aantal jaren werden de prijzen (schelpen) geschonken door F. Nolf. Later werd dit initiatief gesteund door andere verzamelaars (o.a. Gilbert Hubrecht) en in geval van financiële nood werd een beroep gedaan op de moedervereniging.

Sinds de oprichting van 'B.V.C.-Kust' vragen we jaarlijks € 5,00 per gezin en schenkt 'B.V.C.-Antwerpen' een jaarlijkse dotatie van € 100,00.

Een geschikte zaal, gemakkelijk bereikbaar en voorzien van een ruime parking, is een andere vereiste. Daarom waren wij genooddaakt om geregeld te verhuizen (Sportcentrum Assebroek, Leliestraat in Assebroek, Brugse Trim-en Roeiclub, Vosseslag De Haan) en als de planning werd verstoord (sleutel verloren, zaal bezet door andere activiteit,...) moesten we troost zoeken in familiale opvang (vergaderingen 'ten huize' van F. Boone, J. De Caluwé, F. Nolf) of onze dorst lessen in een naburig café (Vosseslag, De Haan). Deze noodoplossingen werden onvergetelijke momenten en ze hebben er mee voor gezorgd dat de band tussen de leden sterker werd gesmeed!

Ten slotte is een vereniging vooral afhankelijk van de leden zelf en een aantal drijvende krachten, die bereid zijn om zich jarenlang in te zetten voor promotie, rekrutering en organisatie.

Vanaf haar start leefde de dochterafdeling 'B.V.C.-Brugge' met het besef dat elke misstap onvermijdelijk ledenverlies zou veroorzaken en gezien het klein aantal leden was de kans op een fiasco erg groot.

Zo herinneren we ons een aantal vergaderingen met slechts vijf leden die sneeuw en ijzel hadden getrotseerd om toch maar aanwezig te zijn (!). Eigenlijk werd op die dagen beslist over de verdere toekomst van onze dochterafdeling.

In het eerste jaar werd er vooral aandacht besteed aan de techniek van het verzamelen, zowel wat het veldwerk als het studiewerk betreft. Identificeren, rangschikken, opbergen en verwerken van gegevens op fiche behoorden tot de basisopleiding. Nieuwe leden kregen meestal een spoedcursus, maar toen reeds bleek dat men gemakkelijk in herhaling kan vallen ten opzichte van de 'anciens'. Daarom kozen we voor het systeem van het 'peterschap', ('meters' zijn namelijk te zeldzaam), waardoor nieuwe leden in stilte werden begeleid zonder de bijeenkomst te storen. Spijtig genoeg was zelfs die service niet voldoende om bepaalde mensen te beschermen tegen sommige natuurwetten zoals 'the survival of the fittest', waardoor ze uit onze biotoop verdwenen.

Het jaar 1978 zat vol met toppers en vooral uit de buurt van Gent kregen we heel wat medewerking. Gilbert Hubrecht en Patrick Anseeuw waren daarbij erg hulpvaardig en de vergaderingen haalden een voortreffelijk niveau met een film over de Malediven, diapresentaties over een duikersexpeditie naar Swanage (Engeland, Verenigd Koninkrijk), het Groot Barrière Rif (Queensland, Australië), Estoril (Portugal) en Malaga (Spanje).

Onze kern was te beperkt om iedere vergadering te voorzien van een spreekbeurt met film of dia's, zodat we in het tweede jaar niet meer hetzelfde niveau konden halen. Dit had echter ook zijn voordelen. De andere leden waren nu zo geboeid dat ze zelden afwezig waren op de maandelijkse bijeenkomsten en ze waren genoodzaakt om zelf actief te worden. Op dat ogenblik werden we goed gesteund door het bestuur van de moederafdeling dat heel wat diamateriaal ter beschikking stelde, zodat een hele reeks voordrachten werd gegeven over Conidae, Volutidae, Noordzee- en Middellandse Zee-schelpen.

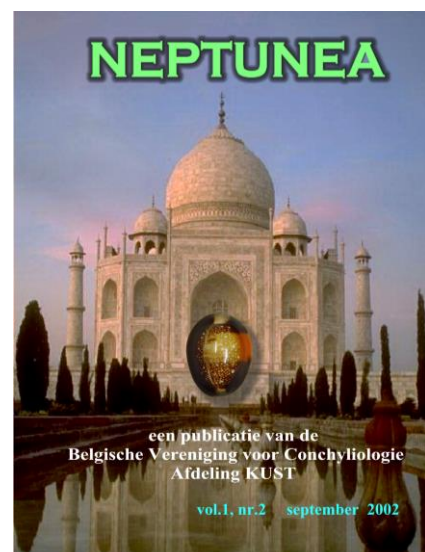
We kregen ook medewerking van Ciné Club Oostende door de aanwezigheid van Dirk Nolf, die enkele films kwam projecteren zoals: 'Tussen eb en vloed', 'Interludium' of 'Ridders van de biljarttafel' (een filmverslag van onze activiteiten in Assebroek).

Een aantal nieuwe initiatieven werd erg gewaardeerd:

- inzage van boeken en intekening op boekenlijsten, zodat iedereen zonder risico de gewenste literatuur kon bestellen via een gezamenlijke aankoop en deze service werd in stand gehouden tot in 1985;
- degelijk laten inbinden van tijdschriften of fotokopies tegen een zeer lage prijs;
- inzage en uitwisseling van tijdschriften: elk lid was geabonneerd op gemiddeld één tot twee magazines die op de vergaderingen ter beschikking werden gesteld zodat heel wat onkosten vermeden werden.

Hoewel wij vooral kozen voor studiewerk (identificatie en classificatie van mariene schelpen) werd het thuisfront dikwijls verlaten voor korte dagexcursies: Oostduinkerke, Oostende (Diana Pierre, Stedelijk Aquarium, privéverzameling F. Nolf, heemkundige kring Turkeyenhof), Gent (Schoolmuseum), Audresselles en St. Omer (Noord-Frankrijk), London of groepsreizen naar Bretagne.

Geregeld organiseerden we een mini-shellshow, waarbij elk lid zijn mooiste schelpen of antieke boeken tentoonstelde of een bepaald thema uitwerkte zoals 'eigen vondsten', 'geruilde schelpen' of 'schelpen van New Zealand'.

Wij publiceerden ook in het maandblad 'Gloria Maris': 'Het begrip "type" in de species-groep "taxa"', 'Het Exotarium te Brussel', 'Verslag van de excursies naar Oostduinkerke door B.V.C.-Brugge', 'Paleontologische-Mineralogische excursie: Couvin en omstreken', vijf afleveringen van de 'Argus-rubriek', 'Mijmeringen' en boekbespreking met correctielijst van 'Strandgids: De Panne'.

Na 25 jaar blijken we nu ook in staat om zelf een tijdschrift op te richten.

'Neptunea' is reeds aan haar vierde nummer toe op minder dan één jaar tijd. Het magazine beantwoordt aan een schrijnend tekort van leesbare, vulgariserende en toch interessante conchyliologische artikels in het Nederlands taalgebied, dit alles voorzien van vaak spectaculaire foto's tegen een betaalbare prijs.

De samenwerking met andere verenigingen is in de beginfase steeds vlot verlopen. We herinneren ons de excursie met de Brabantse dochtervereniging naar Oostduinkerke en Oostende in april 1979, het bezoek van Guido Poppe (Société Belge de Malacologie) en de samenwerking met de Strandwerkgroep.

Een spotolf ... een verwijzing naar de auteur

Excursie van de Strandwerkgroep in Audresselles op 11 maart 2001

Andere leden van B.V.C. kwamen eens op bezoek en meestal waren ze zo vriendelijk om een spreekbeurt – voorzien van dia's – te geven: Gilbert Van der Schueren (Lede), Gilbert Hubrecht (Destelbergen) en vooral Koen Fraussen (Aarschot). In 1980 kregen we ook bezoek van voorzitter André Verhecken en enkele bestuursleden.

Evaluatie van ons rendement: wat is de sleutel van ons succes?

We zijn gestart met twee leden en na een tweetal maanden waren we reeds met vijf. Op elke locatie werd geregeld vergaderd met een vijftiental mensen. Op dit ogenblik (2002) zijn er meer dan veertig betalende leden, waarvan de helft maandelijks samenkomt.

Voorwaar niet zo slecht als je rekening houdt met het gezegde dat in België elke vereniging met twee leden start en vanaf het derde lid een vereniging rijker is.

Het was inderdaad ook niet zo gemakkelijk om die afdeling op te richten en in stand te houden. Veel verzamelaars trokken zich terug maar steeds opnieuw werden nieuwe geestdriftige leden gevonden. Belangrijk is dat de kern bleef en dat er nooit naijver is geweest of een woord ruzie is gevallen. Niet alleen de kwantiteit is enigszins toegenomen, maar vooral de kwaliteit is voortreffelijk geworden. Ongetwijfeld hebben we hier veel te danken aan de ouderen onder ons, zoals Fernand Boone en Robert Coelus, die onbaatzuchtig allerlei taken op zich nemen, de hoekjes afronden en het geheel aan elkaar lijmen.

Er zijn de stille werkers van het eerste uur, Gilbert Herman en Jacques De Caluwé, en een hele reeks sympathieke verzamelaars, waarvan we vooral Johan Verstraeten dankbaar zijn omdat hij het vaandel overnam van Frank Nolf, die op zeker ogenblik als organisator overstelpt was met andere taken in zijn beroeps- en gezinsleven. We menen dat het geheim van de saamenhorigheid berust in het feit dat slechts weinig pioniers echt van de schelpen-microbe bezeten waren en dat ze eerder mensen dan schelpen wensten te verzamelen.

In deze individualistisch en egoïstisch gerichte hobby zijn ze niet het slachtoffer geworden van onderlinge naijver en ontsnapten dus ook de medewerkers aan een vergiftigd sfeertje.

Dit is wat de mensen achter de schermen van de vereniging betreft, maar de charme van de zondagvoormiddagvergaderingen ligt ook in de aanpak van de activiteiten. Hoofdthema is improvisatie en het element verrassing. Niet de klassieke spreekbeurten zijn belangrijk, maar wel de gemoedelijke omgang van de leden met elkaar. De uiteenzettingen zijn eerder van korte duur en leiden al snel tot debatten of vragen en onderbrekingen. Door de kleinere groep aanwezigen is het mogelijk om tot een grotere interactie te komen, waardoor het voor iedereen nog boeiender wordt. De kleine – en toch ruime – zaal leidt gemakkelijk tot contacten en biedt de mogelijkheid om een bepaald onderwerp beter uit te diepen. Zo is het mogelijk dat een kleine familie (b.v. Europese Pharidae) of een geslacht (b.v. Cymbium) besproken wordt en dat iedereen zijn exemplaren vergelijkt en op naam controleert.

Het gebruik van de computer in de organisatie van een schelpencollectie, het zoeken op internet, toepassing van de macrofotografie in de studie van de mollusken of het reinigen van schelpen kunnen er op praktische wijze gedemonstreerd worden. Ruilen, kopen en verkopen van boeken of schelpen kan er ongedwongen gebeuren, zonder dat er standgeld moet betaald worden.

***Vergaderzaal van B.V.C.-Kust in het Gemeenschapshuis “’t Schelpestik”
Vosseslag, De Haan***

Zelfkritiek: niet alles is rozegeur en maneschijn aan de Belgische kust

Op dit ogenblik zijn ongeveer een vijftigtal mensen aangesloten. We zijn geëvolueerd van een eng 'provincienest' tot een kring, waarvan de leden uit alle Vlaamse provincies komen. Meer dan de helft woont niet in West-Vlaanderen en eenmaal per jaar krijgen we nu ook bezoek uit Noord-Frankrijk.

Toen we verhuisden van Brugge naar De Haan kenden we een echte 'boom'. 't Was allemaal erg nieuw: een aantrekkelijk zaaltje in een aangenaam kader, nieuwe gezichten, voordrachten, een sfeer van ontspanning en plezier... maar vooral een zeer groot aanbod van schelpen voor een klein aantal kopers. Achteraf kwam een lichte terugval zodat we moeten veronderstellen dat de hooggespannen verwachtingen van sommige verzamelaars niet werden ingevuld. We weten ook wel dat er een malaise is in het huidig verenigingsleven, maar het zou spijtig zijn dat de 'place to be' van enkele jaren terug zou eindigen met een beperkte actieve kern. Vaak kregen we hier letterlijk en figuurlijk het 'neusje van de zalm' in de vorm van voortreffelijke sprekers. De lijst die we hier nu publiceren getuigt van de ruime waaier gevarieerde onderwerpen die aan bod kwamen... van de Oosterschelde, de Noordzee, over Bretagne en Spanje tot in Turkije, Thailand, Zuid-Afrika en de Filippijnen of het zoeken, prepareren, reinigen en classificeren van schelpen tot het gebruik van literatuur, computer en digitaal fototoestel.

Om ons ledenaantal op peil te houden, zijn we niet vies van enig charmeoffensief. We schenken vijftientig euro als vergoeding aan elke nieuwe vreemde spreker en starten jaarlijks onze werking met de klassieke nieuwjaarsreceptie. Gemiddeld om de twee jaar gaan we ook samen aan tafel voor een gezellig samenzijn.

Een vereniging bestaat echter niet alleen voor haar leden, maar vooral door haar leden.

Toen we 25 jaar geleden gestart zijn, kwamen geregeld jonge mensen over de vloer. Spijtig genoeg zijn ze omwille van studies of andere interesses weggebleven en kwamen ze achteraf ook niet meer terug. Gelukkig zagen we toch iedere keer nieuwe jonge gezichten verschijnen maar in deze 21^e eeuw is dat niet meer het geval. We zullen dus moeten roeien met de riemen waarover we beschikken en daarom doen we een oproep tot alle leden om zich blijvend in te zetten en geregeld uit hun 'schelp' te komen in de vorm van een korte uiteenzetting, een klein artikeltje in 'Neptunea' of een zekere vorm van technische bijstand op de vergaderingen.

Prosit!!!

Een overzicht van acht jaar activiteiten door B.V.C.-Kust

1994

Januari

Avonturen in Sierra Leone: een humoristische visie op het zoeken naar schelpen door Johan Moerman. Er werd bijzondere aandacht besteed aan de *Cymbium*-soorten.

Februari

Een overzicht van de Europese Littorinidae door René Vanwalleghem. Zowel conchyliologische als anatomische verschillen werden verduidelijkt.

Maart

Het gebruik van de computer in de schelpenadministratie. Frank Nolf demonstreerde hoe een moderne databank wordt opgesteld.

April

Fernand De Donder toonde ons een toeristische diareportage over Thailand en René Vanwalleghem illustreerde hoe daar ook schelpen kunnen gevonden worden.

Mei

De trilogie over Thailand werd afgesloten door Rika Goethaels met een uitgebreide diavoorstelling van de schelpen die er zelf werden gevonden of gekocht.

Juni

Het wel en wee aan boord van een Zeebrugse vissersboot op de Ierse Zee door Francis Kerckhof.

Augustus

Robert Coelus vertelde over zijn Odyssee op de Hebriden en andere Schotse Eilanden.

September

‘Schelpen als thematiek in de filatelie’ werd voorgesteld door Fernand Boone. Postzegels met de corresponderende

schelpen werden met elkaar vergeleken.

Oktober

Zeldzame schelpen uit de Noord-Europese wateren: een diavoorstelling met tientallen macro-opnamen door Frank Nolf.

November

Hoe je schelpen moet zoeken bij laag tij – zoals in Bretagne bijvoorbeeld – werd ons aangeleerd door Robert Coelus. Het gebruikte materieel werd op passende wijze gedemonstreerd.

December

Variëteiten en ondersoorten van de ‘wullok’ (= *Buccinum undatum*) werden voorgesteld door René Vanwalleghem, noch met foto’s noch met dia’s, maar wel in drie dimensies.

1995

Januari

Statutaire vergadering gevolgd door nieuwjaarsreceptie. Het determineren van microschelpen (Rissoidae, Pyramidellidae, ...), aangetroffen op de Belgische kust, door gebruik van een stereomicroscop.

Februari

Edwin Dias bewees hoe moeilijk het is om de Europese *Pharidae* te determineren.

Marc Van der Vliet etaleerde allerlei vormen en monstrositeiten van *Cypraea stercoraria* met schelpen uit eigen verzameling.

Maart

Hoe moet je schelpen zoeken op Isla de Margarita in Venezuela? Het werd ons duidelijker na het reisverslag door Jo Van Heesvelde met foto's en schelpen.

Marc Van der Vliet demonstreerde het *Cypraea arabica*-complex.

April

Rika Goethaels vertelde over haar avontuurlijke reis naar de Filippijnen. Schitterende en zeldzame schelpen werden voorgesteld zowel op het witte doek als op tafel.

Mei

René Vanwallegheem had zijn bibliotheek verhuisd: zowel antiquariaatswerken als recente werken, monografieën en boeken met aandacht voor een bepaald gebied werden grondig besproken en geëvalueerd.

Juni

'Ruilen zonder huilen' moet kunnen volgens Johan Verstraeten. Er werd flink gediscussieerd met een aandachtig publiek.

Augustus

Frank Nolf gaf een overzicht van de belangrijkste Bretoense schelpensites. Tips en verzameltrucs werden kwistig uitgedeeld en kilo's ongekuiste schelpen ondersteunden de anekdotes.

September

Via een diareportage nam Frank Nolf ons mee van de Mont St. Michel tot Ile de Noirmoutier.

Oktober

'Wilde' verhalen en kleurrijke dia's van de Salomon Eilanden werden aangegepraat door André Delsaerdt.

November

Belgische land- en zoetwaterweekdieren kennen voor ons geen geheimen meer sinds de spreekbeurt van René Vanwallegheem.

December

Rika Goethaels bracht ons opnieuw naar de Filippijnen, het Mekka van de exotische schelpen.

1996

Januari

Statutaire vergadering en nieuwjaarsreceptie.

Februari

Robert Coelus vertelde over zijn reis naar Ierland. De schelpenoogst was niet merkwaardig maar de *Chlamys varia*-exemplaren overtroffen alle verwachtingen.

Maart

Dat schelpdieren meer zijn dan louter studie- of verzamelobjecten werd bewezen door René Vanwallegheem die het publiek gedurende een hele voormiddag boeide met een vijftigtal - vaak humoristische - anekdotes over evenveel schelpen.

April

Een triade van spreekbeurtjes: J.-E. Ghyoot op zoek naar schelpen in een Bretoense sneeuwstorm, Johan Verstraeten met een overzicht van de Europese schelpenbeurzen en Frank Nolf met een laptopcomputer bij het inventariseren van zijn verzameling en het beheer van de 'B.V.C.-Kust'-administratie.

Mei

Yves Verhaeghe zorgde voor een diareportage over de vissers en de weekdierenfauna in Palamos (Spanje).

Juni

Robert Coelus vertelde ons over het verband tussen schapen en pony's, whisky en aardolie op de Orkneys en de Shetlandeilanden.

Augustus

In het tweede gedeelte van zijn spreekbeurt stelde Robert de interessante schelpen voor die hij via de lokale visserij in Noord-Schotland had verkregen.

September

De havens en rotspartijen van de Finistère in Frankrijk werden bij zeer laag tij opnieuw veroverd door Frank Nolf. Hij praatte dia's en schelpen aan elkaar via tips en anekdotes.

Jo Van Heesvelde daarentegen stelde zijn aanwinsten van zeldzame *Cypraea*-soorten tentoon.

Oktober

De vertegenwoordigers van de familie Conidae in de Indische en Stille Oceaan werden via literatuur en enkele honderden schelpen voorgesteld door Frank Nolf.

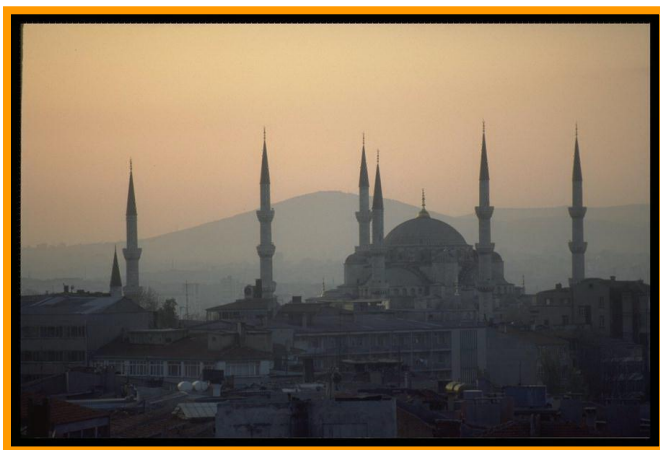
November

In een diareportage door J.-E. Ghyoot leerden we heel wat over cultuur, geschiedenis en bevolking van Turkije.

Als duiker bleek hij in staat om prachtige exemplaren van *Charonia tritonis* op te halen.

December

Een aantal Conidae-verzamelaars vergeleken hun exemplaren en controleerden identiteit en lokaliteit van de verschillende loten. Onbekende schelpen werden voorzien van een correcte naam en opnieuw konden de eigenaars tevreden terugblikken op een vruchtbare voormiddag.

1997

Januari

Statutaire vergadering en nieuwjaarsreceptie.

Als aperitief werd eerst een videofilm voorgesteld (National Geographic) over plankton en ander leven in zee.

Februari

Rika Goethaels bracht een relaas over haar ervaringen op de Filippijnen, meer in het bijzonder het leven op Balicasag-eiland en het vissen met de fameuze 'tangle nets'.

Maart

Robert Coelus gaf een wetenschappelijke uitleg over de getijden en Fernand Boone etaleerde zijn kennis over sextant, radar en GPS. De uiteenzetting werd afgerond met een diareeks over Bivalvia in de Noordzee door Robert.

April

Jo Van Heesvelde deed ons dromen van Zuid-Afrika via een foto-CD-reportage. We reisden van Natal tot East London en maakten kennis met de plaatselijke verzamelaars.

Mei

In de Paasvakantie trokken Yves Verhaeghe en Frank Nolf naar de Bretoense Westkust. Ze stelden er vast dat afvalbergen interessanter zijn dan stranden bij extreem laag tij.

Juni

In het tweede gedeelte van hun reis naar Zuid-Afrika toonden Jo en Annie prachtige beelden van het Tafelgebergte, de lokale fauna en flora, maar vooral zeldzame *Cypraea*'s.

Augustus

Voor het eerst maakten we kennis met onze videoprojector. Zelfs verwende moderne mediagebruikers kwamen onder de indruk van de grote bewegende beelden. Na de film 'Tussen ebbe en vloed in de Boulonnais' gaf Fernand Boone een korte maar duidelijke uiteenzetting over de evolutie van de duikersuitrusting door de jaren heen.

September

René Vanwalleghem slaagde er weer in om pittige verhalen op te dissen over slakken, ratten en mooie vrouwen in Thailand.

Oktober

Willem Jonckheere daarentegen was een nuchtere gastspreker. Zelden zagen we mooiere dia's van kreeften, garnalen, vissen en weekdieren in hun natuurlijke biotoop van de Oosterschelde.

November

Schitterend was ook de spreekbeurt van Roland Houart over de Europese Muricidae. Vooral de macro-opnamen van kleine soorten maakten grote indruk.

December

Jacques De Caluwé vertoonde een videofilm van zijn reis naar de Dominicaanse Republiek. Achteraf konden we een gedeelte van zijn schelpenoogst bewonderen.

1998

Januari

Statutaire vergadering en nieuwjaarsreceptie.

Vooraf werd een videofilm vertoond over de Oosterschelde met beelden van de lokale fauna.

Februari

Vervuld van melancholie keken we naar een videoreportage van onze excursie naar Audresselles (Noord-Frankrijk), een tiental jaren geleden, gevolgd door een diaprojectie door Fernand Boone met tekst van Gilbert Herman over het Schoolmuseum in Gent.

Escalles, Cap Blanc Nez – 24/05/1990

Johan Verstraeten – Cap Blanc Nez – 24/05/1990

Ambleteuse:
monding van de Slack – 24/05/1990

Maart

Via Gilbert Herman kregen we een schitterende film te zien over inktvissen, terwijl Jo Van Heesvelde het *Cypraea lamarcki*-complex etaleerde met exemplaren uit zijn persoonlijke verzameling. Guido Poppe en René Vanwalleghem zorgden voor een humoristisch intermezzo door hun sterke verhalen over de zwarte *Chimeria*-schelp en *Cypraea valentia*.

April

J.-E. Ghyoot zorgde voor een diareportage over Cuddalore (Z.O-India): het werd een unieke kennismaking met schelpen uit een weinig gekend gebied.

Mei

René Vanwalleghem bracht ons een film over Filippijnse vissers en schelpenhandelaars.

Juni

De familie Volutidae werd door René Vanwalleghem voorgesteld met posters van de verschillende genera en veel exemplaren van typische vertegenwoordigers.

Het *Zoila*-complex (Cypraeidae) werd tentoongesteld door Jo Van Heesvelde.

Augustus

Fernand Boone vertelde over zijn reis naar Turkije: snorkelen naar schelpen maar ook aandacht voor de plaatselijke cultuur.

September

Guido Poppe bracht ons een overzicht van de schelpenliteratuur van Aristoteles tot heden. We hoorden niet alleen sappige verhalen over auteurs, verzamelaars en handelaars, maar konden achteraf ook enkele klassieke peperdure werken inkijken.

Oktober

In zijn diareeks etaleerde Robert Coelus het lokale leven, de visserij en de moeilijke zoektocht naar schelpen op het eiland Man.

November

Een wetenschappelijk hoogstaande spreekbeurt over het gifapparaat bij de Conidae door Prof. G. Vauquelin werd geregeld onderbroken door vragen en kritische opmerkingen van geïnteresseerde toehoorders.

December

Robert Coelus sloot het jaar af met een videofilm over leven en werken van de lokale bevolking op het eiland Man.

De prachtige beelden deden ons dromen van een zalige vakantie in de Ierse Zee.

1999

Januari

Projectie van de film 'La pêche à pied' door Frank Nolf: een boeiende reportage over het zoeken naar schelpen, kreeften, garnalen en vissen in de Baie du Mont St. Michel.

Gezellig samenzijn in Restaurant 'Reinaert' in De Haan: een schitterend feest met 46 aanwezigen.

Februari

Statutaire vergadering.

Bezoek aan het heemkundig museum 'Ter Cuere' in het Turkeyenhof in Bredene. We waren verrast over de kwaliteit van de Noordzee-verzameling en vooral de manier waarop ze voorgesteld is.

Maart

Frank Nolf gaf een spreekbeurt over het reinigen van schelpen. Er werd ook concreet gedemonstreerd hoe dit in werkelijkheid het liefst gebeurt, zowel wat het prepareren van dieren als het verwijderen van overbodig kalk betreft. De resultaten van uren geduldig werk brachten de aanwezigen in verrukking.

April

Jo Van Heesvelde organiseerde een kleine tentoonstelling van zeer zeldzame *Cypraea*-soorten. Johan Verstraeten gaf een verhelderend overzicht van een twintigtal West-Afrikaanse Fasciariidae en bewees dat een onderwerp voor specialisten ook een publiek met algemene interesse kan boeien. Het bleek dat vooral Vlaamse – of moeten we zeggen Oostendse? – verzamelingen goed voorzien zijn van uniek materiaal.

Mei

Een debat over 'ruilen zonder huilen' met als panelleden Rika Goethaels, Fernand De Donder en René Vanwalleghem. De discussies gebeurden rond een tekst opgesteld door Robert Coelus en de gesprekken werden geleid door Frank Nolf. Delicate standpunten in verband met ruilen of verkopen werden daarbij niet uit de weg gegaan.

Juni

Gilbert Herman bood opnieuw een film aan van National Geographic: 'Leven op een koraalrif'. Frank Nolf werkte zijn spreekbeurt af over het reinigen van schelpen, met bijzondere aandacht voor de specifieke problemen van bepaalde families en het prepareren van kever-slakken.

Augustus

Het tweede gedeelte van de film 'Leven op een koraalrif' werd vertoond, gevolgd door de anekdotes die René Vanwalleghem beleefde op zijn recente reis naar Thailand.

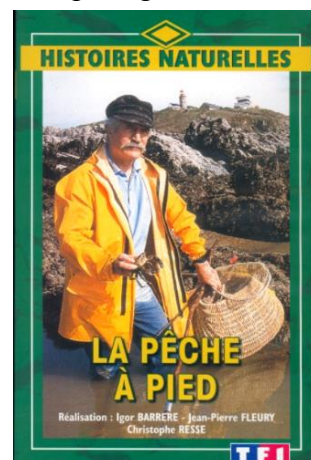
De 'Gulden Boeken' van de tentoonstelling in Blankenberge werden door Fernand Boone ter inzage aangeboden.

September

Frank Nolf, gesteund door René Vanwalleghem, bezorgde een diaprojectie van Noord-Atlantische en Filippijnse soorten. Er werden tips gegeven voor het fotograferen van schelpen.

Oktober

Namen zoals Cuddalore, Tuticorin en Rameswaram beginnen ons vertrouwd in de oren te klinken dankzij de reizen van Jean-Etienne Ghyoot naar Zuid-India. In zijn reisverslag, geïllustreerd met merkwaardige diapositieven, kregen we een duidelijk beeld van de huidige situatie in het zoeken naar schelpen.

Opvallend was het groot aantal monstruositeiten – veroorzaakt door de sterke vervuiling – grote en prachtige *Conus bengalensis* en *Conus milneedwardsi*-exemplaren, maar vooral de linksgewonden *Turbinella pyrum* en de nieuwe *Perotrochus indicus* Anseeuw, 1999.

November

Johan Moerman bracht ons naar Florida in zijn gekende, losse en vaak humoristische stijl. Zijn reiservaringen in Miami, Sanibel Island en de Florida Keys werden opgeluisterd met dia's en plezierige anekdotes.

December

We luisterden aandachtig naar het vervolg van Johan's reisperiolen langs de Atlantische kust van Florida. Ook zijn trofeeën konden we bewonderen, behalve echter de *Cypraea cervus* - zo groot als een kokosnoot - die blijkbaar alleen in zijn fantasierijke verbeelding bleek te bestaan. We geloven niet in het sprookje van een dominante echtgenote die hem verbiedt dergelijke vondst naar België mee te brengen wegens stankhinder of omdat ze te veel plaats inneemt in de bagage... en dat het verzamelen van dit weekdier niet

toegelaten is door de overheid kan al evenmin.

Hoewel ook René Vanwalleghem vaak uit de bol lijkt te gaan gaf hij dit keer wel ernstige commentaar bij de verspreiding van enkele *Nerita*-soorten op twee verschillende plaatsen in Thailand.

2000

Januari

Statutaire vergadering en nieuwjaarsreceptie, gevolgd door een gezellig samenzijn.

Enkele merkwaardige schelpen werden voorgesteld en voorzien van commentaar door: Albert Goberecht (*Spondylus*), Robert Coelus (Argentijnse mosselen in Schotland), Bart Braekevelt (*Cypraea moneta* in Cadzand) en René Vanwalleghem (landslakken in Thailand).

Februari

Robert Coelus gaf een diaprojectie 'uit de oude doos': Polyplacophora, Bivalvia en Scaphopoda, opgevist enkele tientallen jaren geleden in de Noordzee, defileerden op het scherm. Jo Van Heesvelde etaleerde enkele uiterst zeldzame *Cypraea*-soorten en Joseph Vandaele kwam ook eens uit zijn schelp met zijn collectie Haliotidae.

Maart

Op die frisse lentedag werden we opgewarmd door Koen De Turck en – speciaal uit Nederland gekomen – Leo Man in 't Veld met een spreekbeurt over Zanzibar en beelden om van weg te dromen.

April

Jan Buijsse uit Goes (Nederland) breide een vervolg aan het Oost-Afrikaans verhaal. Tweehonderd dia's leerden ons de plaatselijke fauna en flora op Zanzibar kennen. Van de spreker onthouden we niet alleen zijn kennis over planten en specerijen maar ook zijn respect voor de plaatselijke bevolking.

Mei

In een schitterende diareeks etaleerde René Vanwalleghem de kleurenvariabiliteit bij *Chlamys opercularis* en *Pecten maximus*.

Juni

Gastspreker en auteur Patrick Anseeuw onderhield ons over de vertegenwoordigers van de familie Pleurotomariidae. Deze aristocraten onder de schelpen komen helaas al te weinig aan bod wegens hun grote zeldzaamheid en dito prijzen. Aan de hand van een videofilm maakten we kennis met historiek, systematiek en de verspreiding van de verschillende soorten.

Augustus

Robert Coelus bezorgde ons het tweede deel van zijn diaprojectie 'Noordzeeschelpen': Gastropoda, Cephalopoda, maar ook stekelhuidigen, eendenmossels, zeepokken, zeesterren, garnalen, krabben en vissen werden voorgesteld en besproken.

Jo Van Heesvelde kwam opnieuw uit de hoek met een kleine tentoonstelling over het Genus *Bistolida* en het *Cypraea brevidentata*-complex.

September

Film over de kunstparels van Polynesië. De hele geschiedenis van het enten, het kweken en het verkopen van de donkergroene tot zwarte parels op de paradijselijke eilanden kent voortaan geen geheimen meer voor ons.

Oktober

Conchyliologie is meer dan louter schelpen verzamelen en bestuderen. Het is ook een middel om je venster op de wereld te verruimen en contact te zoeken met andere mensen uit alle continenten. Tegenwoordig betekent dit niet alleen reizen, maar vooral surfen op het wereldwijde net. Vooral Guido en Philippe Poppe hebben dit goed begrepen. De kracht van internet werd geïllustreerd met het nieuw project 'Animals4ever', waarbij gestreefd wordt naar een unieke encyclopedie waarin iedereen figuren, commentaren en referenties kan raadplegen of zelf toevoegen.

November

In een gezellig onderonsje zette Arne Ghys zijn eerste stappen als voordrachtgever. Hij vertelde over zijn avonturen in Thailand aan de hand van eigen vondsten.

December

Statutaire vergadering.

Het werkjaar werd afgesloten met een uiteenzetting door Nathal Severijns over de West-Europese zwaardscheden: de families Pharidae en Solenidae. Aan de hand van beeldmateriaal en schelpen werden de subtiele verschillen tussen de soorten verduidelijkt. We volgden Nathal in zijn speurtocht naar *Ensis directus* langs de kusten van Denemarken tot Normandië.

2001

Januari

Frank Nolf gaf een voorstelling met een digitaal fototoestel gekoppeld aan een videoprojector en dit als vervanging voor de klassieke diaprojectie. Een extra mogelijkheid is het inzoomen op elk punt van de macro-opnamen tijdens de projectie. Als onderwerp werd gekozen voor een revisie van de familie Solecurtidae in de Europese wateren.

De vergadering werd afgerond met de traditionele nieuwjaarsreceptie.

Februari

Jan Haspeslagh is verbonden aan het ‘Vlaams Instituut voor de Zee’ als bibliothecaris. In zijn powerpoint-presentatie met laptop en videoprojector gaf hij een uiteenzetting over de doelstellingen van het VLIZ. Amateur-conchylologen kunnen in Oostende voortaan gebruik maken van de indrukwekkende bibliotheek, waarvan de databank kan geraadpleegd worden op de website.

Maart

Onze Nederlandse vriend Thijs Engelse bracht nog eens een voordracht uit de ‘oude doos’ door een verslag over Sri Lanka aan de hand van een 250-tal dia’s. We kwamen in contact met de belangrijkste toeristische sites, de lokale bevolking en de inheemse schelpen.

April

Prof. Dr. Colin Janssen (Universiteit Gent) bewees voor een talrijk opgekomen publiek dat zelfs moeilijke materie zoals ‘Endocriene verstoring bij mens, dier en schelp’ op een eenvoudige en boeiende wijze kan overgebracht worden. We zijn ondertussen bewust geworden van de schadelijke invloed van pseudo-hormonen, DDT en TBT op het mariene leven in zee en onze voeding.

Mei

Het verzamelen van landslakken op Madagascar is een hele klus. Dit heeft een grote invloed op de prijs van de geliefde diertjes, die wegens hun inheems karakter niet op andere plaatsen worden aangetroffen. Over hun levenswijze, voortplanting en ook de dissectie werden we wijzer gemaakt door René Vanwallegheem, die ondertussen kwistig strooide met zijn humoristische anekdotes.

Juni

Fauna en flora van de Boulonnais zijn gemakkelijk bereikbaar voor Belgische natuurvrienden. Frank Nolf besteedde dit jaar veel aandacht aan de organismen die dit gebied bevolken. Hij gaf een uiteenzetting over het verschijnsel van de getijden en de zonatie aan de hand van een film en geprojecteerde digitale foto’s. Er volgde ook een relaas van de excursie met de Strandwerkgroep op 11 maart 2001 en achteraf kon iedereen posters met gedroogde wieren bekijken of kennis maken met de literatuur rond deze thema’s.

Augustus

Johan Verstraeten bezorgde ons de resultaten van zijn studie in verband met de ‘Hinnites’-soorten in West-Afrikaanse wateren. Beelden van deze zeldzame schelpen defileerden ondertussen op het scherm.

De vergadering werd afgerond met een verslag door Frank Nolf over zijn recent verblijf in Roscoff (Bretagne, Frankrijk) via de projectie van een twintigtal digitale foto’s.

September

De reisverslagen van Frank Nolf werden afgesloten met films over zijn excursies naar de Boulonnais en Roscoff.

Voor al de beelden van het snel opkomend tij en de rijke vegetatie in de Bretoense kustzone zullen we ons sterk blijven herinneren.

Oktober

René Vanwalleghem gaf een verslag van de viering van "40 jaar BVC" in het KBIN op 14 oktober.

Hij werd bijgestaan door gelegenheidstolk Johan Verstraeten die aangepaste commentaar bezorgde voor onze gasten uit Noord-Frankrijk.

Even vlot assisteerde Jean-Etienne Ghyoot spreker Frank Nolf bij de voorstelling van merkwaardige schelpen uit zijn verzameling.

Zo kregen we de gelegenheid een uitzonderlijke collectie Harpidae (ex coll. Thierry Brulet, nu coll. F. Nolf) te bewonderen, waarvan veel exemplaren afgebeeld zijn in de Iconografie van T. Brulet en G. Poppe.

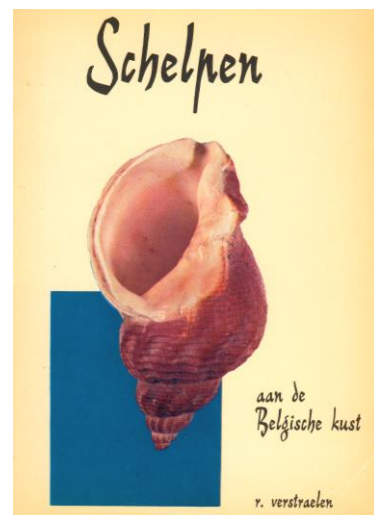

November

Op een gezellig onderonsje was er ruim gelegenheid om contacten te leggen, te ruilen of te kopen.

December

Fernand Boone bewees met zijn uiteenzetting dat 'kleine schelpenboekjes' ook een schat aan informatie bevatten. Het zijn die kleine werkjes waarmee we allen gestart zijn en die soms jarenlang worden gebruikt als determinatiemiddel of als veldgids.

Extra muros activiteiten

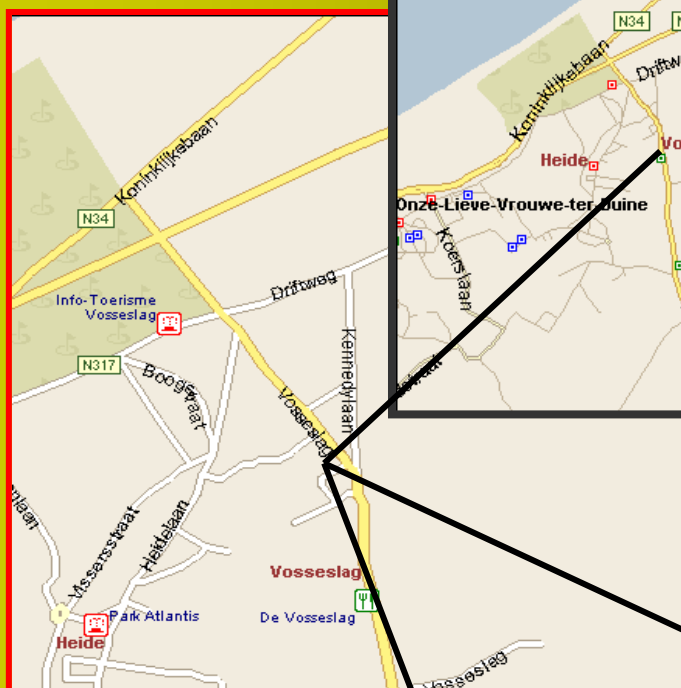
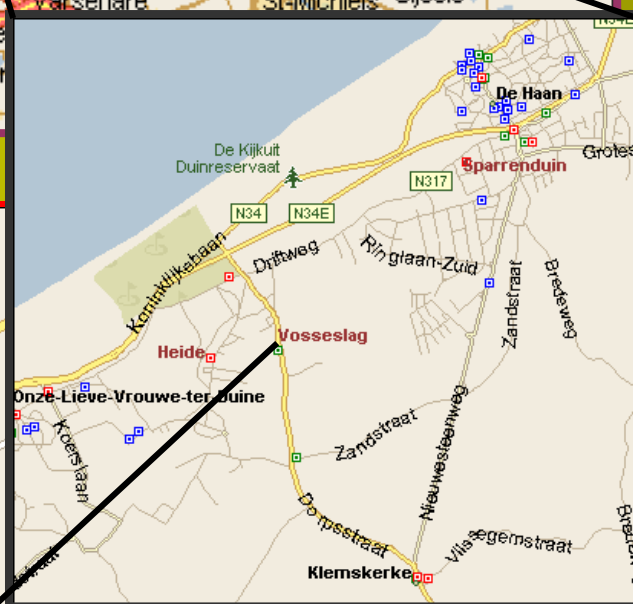
- Gent: tentoonstelling van schelpen op de jaarlijkse Fossielen- en Mineralenbeurs van 'Nautilus' in maart 1987
- 'Juwelen uit de zee' in samenwerking met B.V.C. een tentoonstelling in de zaal 'Fernand Colin' van de KB-toren in Antwerpen van 16 augustus 1991 tot 11 oktober 1991
- Zeesymfonie I: een tentoonstelling in samenwerking met de Vriendenkring Noordzee-Aquarium Oostende en andere verenigingen. Zaal El Mar: 23 juli tot 4 augustus 1992
- Zeesymfonie II: een gelijkaardige tentoonstelling in het Feest- en Cultuurpaleis te Oostende van 24 juli tot 4 augustus 1993
- De Pier te Blankenberge: een permanente tentoonstelling van 1 april 1998 tot en met 30 september 1999
- Schelpententoonstelling en Schelpenbeurs in het Gemeenschapshuis "'t Schelpestik", Vosseslag, De Haan op 11 juni 2000
- Hasselt: infostand door Fernand Boone en het echtpaar Frans Van den Broeck op Aqua Expo (Internationale Aquariumbeurs in de Grenslandhallen van Hasselt) van 6 tot 10 januari 2001 in samenwerking met Vriendenkring Noordzee-Aquarium Oostende

Zeasymfonie II
Feest- en Cultuurpaleis Oostende
24 juli tot 4 augustus 1992

**Gemeenschapshuis
"t Schelpestik"
Vosseslag, 131
De Haan**

Belgische Vereniging voor Conchylologie Afdeling 'Kust'

